

Kommunledningskontoret
Interpellationssvar

Erik Pelling

Datum:
2021-04-12

Diarienummer:

Version/DokumentID:

Svar till Jonas Petersson (C) interpellation om framtidens skyddsrum

Inledning

Skyddsrum är ett fysiskt skydd för civilbefolkningen mot krigets verkningar har funktionen att bereda skydd inför att angrepp från luften samt ge ett skydd mot vapenverkan. Skyddsrum är utrymmen för skydd av befolkningen i krig och är inte anpassade för eller tänkt att användas under fredstida kriser.

I Lag (2006:545) om skyddsrum inledande kapitel anges att det är Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om behovet av skyddsrum och inom vilka områden inom landets kommuner som skyddsrummen skall vara belägna.

Den myndighet som regeringen bestämmer skall, i den omfattning staten ställer medel till förfogande, besluta i enskilda fall om byggande av skyddsrum samt kontrollera att inrättade skyddsrum har avsedd skyddsförmåga och att skyltning skett i enlighet med lagen.

Skyddsrum ingår i det som kallas för befolkningsskydd och det är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som är ansvarig myndighet för detta område. Arbetet med skyddsrum och övriga delar av befolkningsskyddet är en del av den Totalförsvarsplanering som nu pågår i landet sedan några år.

Sedan avvecklingen av civilförsvaret på 90-talet har inga behov av nybyggnationer av skyddsrum meddelats av ansvarig myndighet eller av Regeringen. Vissa skyddsrum har avvecklats i samband med att befintlig bebyggelse rivits eller omvandlats, och i samband med att andra samhällsintressen vägt tyngre.

De skyddsrumspatser som finns idag ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt och det kvarstår fortfarande krav på att skyddsrummen ska förvaltas och underhållas av fastighetsägaren av den byggnad som skyddsrummet finns i; och ska kunna iordningställas av fastighetsägaren till full drift inom 48 timmar. MSB:s kontroll av beståndet har genomförts genom åren men på en låg ambitionsnivå.

Frågan om skyddsrum är starkt knutet till att flera utredningar om Totalförsvar färdigställs för att ge Regeringen underlag för beslut om framtidens skyddsrum. Därefter kan ansvariga myndigheter ge planeringsförutsättningar för det fortsatta arbetet med befolkningsskydd och en eventuell nybyggnation av skyddsrum.

Svar till de frågeställningar som framställts i interpellationen

Finns någon bevarandeplan för de skyddsrum kommunen äger och förvaltar?

Uppsala kommun har egna fastigheter som har skyddsrum och dessa ingår i de förvaltningsplaner som finns för att upprätthålla dess funktionalitet och att inom 48 timmar kunna iordningställa dessa. Arbetet med underhållet sker i samverkan mellan kommunledningskontorets fastighetsstab och MSB.

Det Uppsala kommun behöver tänka på är att om en fastighet skall rivras där det finns ett aktivt skyddsrum ska kommunen inkomma med en avvecklingsansökan till MSB innan arbetet påbörjas. Blir det avslag på en hel avveckling av skyddsrummet kan man ansöka om tillfälligbegränsning av skyddsrumsfunktionen under tiden fastigheten och skyddsrummet rivs men man blir då ålagd att uppföra ett nytt skyddsrum med lika antal skyddsplatser som fanns i det tidigare skyddsrummet.

Finns det några planer på att bygga nya skyddsrum i kommunal regi?

Nej, det finns inget krav på att nya skyddsrumspatser ska byggas, det har inte byggts några nya skyddsplatser i Sverige sedan 2002. Ytterst är det riksdag och regering som beslutar om skyddsrummens framtid.

Skulle Uppsala kommun ändå bygga ett skyddsrum på eget bevåg registreras inte skyddsrummet i MSB:s register.

Finns det några planer på att ställa krav på bygge av skyddsrum i anslutning till privat byggnation?

Nej, Det finns inget krav på att nya skyddsrumspatser ska byggas, det har inte byggts några nya skyddsplatser i Sverige sedan 2002. Ytterst är det riksdag och regering som beslutar om skyddsrummens framtid.

Förekommer någon dialog mellan Uppsala kommun och MSB alternativt regeringen om Uppsala kommuns kraftiga tillväxt utan krav på bygge av nya skyddsrum, samt konsekvenserna av detta vid en eventuell större kris?

MSB är medvetna om att kommuner har tillväxt i sin samhällsplanering och utreder i nuläget om det ska byggas fler skyddsrum eller om nuvarande bestånd ska kompletteras med andra former av skydd.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande